

HGO593/2011

ID intern unic: 339794

[Версия на русском](#)

[Fișa actului juridic](#)

Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 593

din 01.08.2011

**cu privire la aprobarea Programului național privind constituirea
rețelei ecologice naționale pentru anii 2011-2018**

Publicat : 12.08.2011 în Monitorul Oficial Nr. 131-133 art Nr : 664

În scopul executării prevederilor art. 5 lit. a) și art. 21 lit. b) din Legea nr. 94-XVI din 5 aprilie 2007 cu privire la rețeaua ecologică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 90-93, art.395), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Programul național privind constituirea rețelei ecologice naționale pentru anii 2011-2018 (se anexează).
2. Ministerele și alte autorități administrative centrale implicate în implementarea Programului sus-numit vor prezenta, anual, pînă la data de 25 decembrie, Ministerului Mediului informații despre măsurile întreprinse.
3. Ministerul Mediului:
va monitoriza și va coordona procesul de realizare a Programului nominalizat;
anual, pînă la 31 ianuarie a anului următor de gestiune, va prezenta Guvernului raportul privind implementarea Programului menționat.
4. Se recomandă autorităților administrației publice locale, în limita competențelor atribuite de lege, să întreprindă acțiunile de rigoare în vederea implementării Programului nominalizat.
5. Controlul asupra executării prezentei hotărîri se pune în sarcina Ministerului Mediului.

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru,
ministrul economiei
Ministrul mediului
Ministrul agriculturii
și industriei alimentare
Ministrul finanțelor**

**Valeriu Lazăr
Gheorghe Șalaru**

**Vasile Bumacov
Veaceslav Negruța**

Nr. 593. Chișinău, 1 august 2011.
Aprobat

prin Hotărîrea Guvernului nr.593
din 1 august 2011

**PROGRAMUL NAȚIONAL
PRIVIND CONSTITUIREA REȚELEI
ECOLOGICE NAȚIONALE PENTRU
ANII 2011-2018**

Capitolul I

Identificarea problemei

Secțiunea 1

Introducere

1. Rețeaua ecologică națională (în continuare – REN) reprezintă o parte integrantă a Rețelei Ecologice Pan-Europene și este elaborată conform cerințelor Strategiei Pan-Europene privind diversitatea biologică și peisagistică (Sofia, 1995), care a pus bazele cooperării între guverne, organizații internaționale, agenții și ONG-uri. Strategia este orientată spre conservarea ecosistemelor naturale, habitatelor, speciilor de floră și faună și diversității de peisaje de importanță europeană prin dezvoltarea, în perioada de 10 ani, a unei Rețele Ecologice Pan-Europene. În anul 1995 Republica Moldova a ratificat Convenția privind diversitatea biologică.

2. Programul național privind constituirea rețelei ecologice naționale (în continuare – Program) reprezintă un obiectiv de realizare a angajamentelor Republicii Moldova, ca stat-parte la Convenția privind diversitatea biologică (Rio de Janeiro, 1992), prin declararea de către Organizația Națiunilor Unite a anilor 2011-2020 în calitate de Deceniu al Biodiversității, prin crearea oportunităților de stopare a pierderilor în biodiversitate, prin crearea obiectelor și complexelor protejate de stat.

Secțiunea 2

Necesitatea elaborării Programului

3. Evoluția și tendințele de pierdere anuală a biodiversității, de degradare a solurilor, de deteriorare și schimbare considerabilă a ecosistemelor naturale, mai ales consecințele acestor fenomene, impun modificarea modului de abordare a problemei privind prevenirea dezastrelor naturale, trecînd de la formele *defensive* de acțiune la formele de *gestionare, de management durabil al* resurselor și ecosistemelor naturale. În acest scop, se cere o altă abordare a problemelor prin planificarea teritorială, gestionarea durabilă a ecosistemelor naturale, protecția și conservarea speciilor de floră și faună și, prin urmare, încadrarea soluționării acestor probleme în conceptul de dezvoltare durabilă a țării, prin prisma diminuării și prevenirii proceselor de degradare a mediului.

4. Gradul de deteriorare a peisajului în Republica Moldova este foarte înalt din cauza agriculturii extensive și densității mari a populației: terenurile agricole constituie 75,14% din teritoriul țării; pădurile - 11 %; bălțile – 0,16%; stepele și luncile folosite în calitate de terenuri pentru pășunat - 11,23% (doar cca 5% dintre acestea își păstrează valoarea naturală înaltă și cca 30% mai sînt capabile de autoregenerare; celelalte - degradează în legătură cu exploatarea lor supraindensivă); solurile puternic degradate constituie mai mult de 13% din teritoriul țării.

5. Sistemul de arii naturale protejate de stat, care constituie principalul nucleu de creare a rețelei ecologice și care a fost creat în ultimele decenii, avînd drept scop conservarea speciilor rare, periclitare și vulnerabile, este distribuit neuniform, fiind extrem de fragmentat pe teritoriul țării și cu lacune substanțiale, în special în ceea ce privește luarea sub protecție a tuturor tipurilor de ecosisteme naturale (forestiere, acvatice, palustre, de stepă, agrare etc.). Funcția principală a rețelei este încadrarea în ea a tuturor ecosistemelor naturale unite fizic și funcțional, pentru stabilirea unui echilibru ecologic.

6. În legătură cu schimbările climatice au fost identificate procese periculoase de degradare a vegetației și de înrăutățire a condițiilor de existență a speciilor de animale și plante, de extindere

a speciilor invazive și de modificare a condițiilor agroecologice, proces care a condus la includerea în ediția a 2-a a Cărții Roșii a Republicii Moldova a 242 specii rare, vulnerabile și periclitate: 126 specii de plante și 116 – de animale, în prima ediție a Cărții Roșii fiind incluse doar 55 de specii.

7. Un alt factor pentru constituirea rețelei ecologice îl constituie necesitatea corelării activităților intersectoriale și interdisciplinare vizînd planificarea teritorială, care ar cuprinde managementul ariilor naturale protejate de stat, amenajarea teritoriului și dezvoltarea urbană, protecția biodiversității, dezvoltarea agricolă și silvică, a căilor de transport și a zonelor turistice - fiecărui sector revenindu-i atribuții în realizarea unor activități specifice. În acest context, se impune asigurarea unui echilibru între măsurile economico-sociale și cele de protecție a mediului, de reorganizare a capitalului natural, în vederea creării unui sistem eficient al rețelei ecologice naționale.

8. Pentru crearea rețelei ecologice sînt identificate următoarele probleme, care necesită a fi soluționate prin acțiunile stabilite în Program:

1) legislația existentă este generală pentru domeniul biodiversității și nu este ajustată la legislația comunitară;

2) nivelul scăzut al informării populației;

3) fragmentarea și dispersarea ariilor naturale protejate de stat;

4) la planificarea teritorială nu se ține cont de distribuția ecosistemelor naturale, a speciilor rare, vulnerabile și periclitate de animale și plante și alte cerințe de protecție a mediului;

5) lipsa regionării biogeografice a teritoriului;

6) fișiile forestiere de protecție a terenurilor agricole, zonele și fișiile de protecție a apelor, rîurilor și bazinelor acvatice sînt în mare parte defrișate sau necesită o reconstrucție ecologică.

Secțiunea 3

Scopul Programului

9. Programul are drept scop stabilirea cadrului normativ pentru coordonarea intersectorială a tuturor acțiunilor, în vederea prevenirii și reducerii consecințelor activităților economice asupra mediului, vieții și sănătății oamenilor. Programul vizează o gestionare integrată a activităților de constituire a rețelei ecologice naționale, prin conservarea diversității naturale genetice a tuturor speciilor de organisme vii incluse în ecosistemele și complexe naturale, pentru asigurarea condițiilor optime de viață și a dezvoltării durabile a teritoriilor adiacente rețelei ecologice.

10. În Program sînt trasate *obiectivele specifice și acțiunile* ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea acestor obiecte. Acțiunile preconizate cuprind măsuri tehnice, de informare și de conștientizare a publicului, precum și măsuri economice, legislative și organizatorice. Obiectivele ce urmează a fi atinse cuprind un ansamblu de acțiuni, preconizate pentru orientarea eforturilor financiare și accesarea surselor de finanțare în vederea rezolvării problemelor ce țin de crearea rețelei ecologice și conservarea biodiversității.

Secțiunea 4

Cadrul legal de constituire a rețelei ecologice naționale

11. Cadrul legal de constituire a rețelei ecologice naționale include în principal următoarele acte legislative:

1) Codul funciar nr.828 - XII din 25 decembrie 1991;

2) Codul silvic nr.887-XIII din 21 iunie 1996;

3) Legea nr. 94-XVI din 5 aprilie 2007 cu privire la rețeaua ecologică;

4) Legea nr.1515-XII din 16 iunie 1993 privind protecția mediului înconjurător;

5) Legea nr.1538-XIII din 25 februarie 1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat;

6) Legea nr.440-XIII din 27 aprilie 1995 cu privire la zonele și fișiile de protecție a apelor rîurilor și bazinelor de apă;

7) Legea regnului animal nr.439-XIII din 27 aprilie 1995;

- 8) Legea regnului vegetal nr.239-XVI din 8 noiembrie 2007;
- 9) Legea nr.1041-XIV din 15 iunie 2000 pentru ameliorarea prin împădurire a terenurilor degradate;
- 10) Legea nr. 835-XIII din 17 mai 1996 privind principiile urbanismului și amenajării teritoriului;
- 11) Strategia națională și Planul de acțiuni în domeniul conservării diversității biologice, aprobate prin Hotărîrea Parlamentului nr. 112-XV din 27 aprilie 2001.

Capitolul II

Obiectivele specifice ale Programului

12. Obiectivele specifice ale prezentului Program sînt următoarele:
 - 1) ajustarea, pînă în anul 2014, a cadrului normativ la standardele europene, în scopul dezvoltării mecanismelor pentru constituirea rețelei ecologice naționale, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Pan-Europene;
 - 2) identificarea, pînă în anul 2016, a criteriilor pentru planificarea teritorială în Republica Moldova, ținînd cont de integritatea rețelei ecologice naționale;
 - 3) extinderea ariilor naturale protejate de stat cu cel puțin 1 % din teritoriul țării, conform cerințelor internaționale și experienței statelor europene, pentru o gestionare eficientă și protecție a ariilor naturale protejate;
 - 4) crearea, pînă în anul 2018, a unui sistem de inventariere și monitoring al speciilor periclitate și al habitatelor valoroase din cadrul rețelei ecologice naționale;
 - 5) identificarea și cartografierea, pînă în anul 2018, a elementelor rețelei ecologice naționale necesare pentru asigurarea funcționării ei (coridoare ecologice, zone nucleu și zone tampon etc.);
 - 6) împădurirea zonelor și fișiilor de protecție a apelor rîurilor și bazinelor acvatice pe o suprafață de 30400 ha pînă, la finele anului 2018, pentru crearea elementelor ecologice stabilizatoare în terenurile agricole și ecosistemele forestiere din cadrul rețelei ecologice naționale;
 - 7) informarea publicului asupra necesității de constituire a rețelei ecologice naționale – obiectiv permanent realizabil.

Capitolul III

Acțiuni ce urmează a fi întreprinse

13. Cadrul normativ existent va fi ajustat la standardele europene, în scopul dezvoltării mecanismelor pentru constituirea rețelei ecologice naționale, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Pan-Europene, prin:
 - 1) modificarea și completarea Legii nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998 cu privire la fondul ariilor naturale protejate de stat, prin includerea datelor recente de reevaluare a obiectelor și complexelor din fondul ariilor protejate (suprafața, deținătorul funciar, corespunderea categoriei de arie protejată) și includerea a noi arii naturale protejate;
 - 2) elaborarea Legii cu privire la peisaje, care va stabili modul de evaluare a peisajelor naturale, de creare a cadrului legal pentru protecția și conservarea peisajelor naturale și culturale;
 - 3) elaborarea hotărîrii de Guvern privind aprobarea regulamentelor pentru noi arii naturale protejate create: Parcul Național „Orhei”, Parcul Național „Nistrul Inferior” și Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”.
14. Extinderea și protecția ariilor naturale protejate de stat, în baza experienței europene de gestionare eficientă a resurselor naturale de stat, se va efectua în următoarele direcții:
 - 1) crearea unor noi obiecte și complexe de arii protejate: Parcul Național „Orhei”, Parcul Național „Nistrul Inferior” și Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”;
 - 2) extinderea sistemului de arii naturale protejate cu sectoare reprezentative de vegetație de stepă din zona Bugeacului (rezervația naturală și aria cu management multifuncțional);
 - 3) evaluarea unor noi obiecte și complexe naturale, pentru a fi incluse în sistemul de arii naturale protejate de stat.

15. Cartografierea elementelor rețelei ecologice naționale se va efectua în următoarele direcții:

1) determinarea în spațiu și cartografierea ariilor destinate constituirii rețelei ecologice naționale, a apartenenței administrative și juridice, a regimului proprietății funciare și a zonelor de reconstrucție ecologică;

2) elaborarea pașapoartelor obiectelor rețelei ecologice naționale (zonele nucleu, coridoarele ecologice, zonele tampon);

3) zonarea rețelei ecologice naționale;

4) elaborarea și editarea atlasului rețelei ecologice naționale și a hărții biogeografice.

16. Teritoriile potențiale pentru includere în rețeaua ecologică națională și coridoarele ecologice identificate, precum și harta schematică a rețelei ecologice naționale (anexele nr. 1-3 la Program) au fost identificate în scopul menținerii integrității faunei și florei și altor componente ale diversității biologice pentru stabilitatea populațiilor și ecosistemelor naturale, în scopul reproducerii și răspândirii speciilor rare vulnerabile și periclitate din flora și fauna sălbatică, precum și al conservării diversității peisagistice, inclusiv a complexelor geologice și fizico-geografice și a monumentelor de istorie și cultură naturală.

17. La planificarea teritorială trebuie să fie respectate cerințele rețelei ecologice naționale, inclusiv:

1) analiza cerințelor documentației existente de urbanism și amenajare a teritoriului în domeniul ecologic și elaborarea propunerilor privind perfectarea acestora;

2) includerea rețelei ecologice naționale (zonele nucleu, coridoarele ecologice, teritoriile-tampon) în documentația de planificare și amenajare a teritoriului;

3) elaborarea planurilor de utilizare a terenurilor încadrate în rețeaua ecologică națională în baza documentației de planificare și amenajare a teritoriului.

18. Crearea zonelor și fișiilor de protecție prin împădurire se va efectua în următoarele direcții:

1) dezvoltarea bazei semincere și a pepinierelor de arbori și arbuști forestieri, pentru formarea coridoarelor ecologice;

2) extinderea fondului forestier prin împădurirea zonelor și fișiilor de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă și a terenurilor degradate, pentru formarea coridoarelor ecologice de conexiune.

19. Crearea sistemului de monitoring al rețelelor ecologice va include următoarele direcții:

1) elaborarea programului de monitoring al rețelei ecologice naționale;

2) efectuarea investigațiilor științifice în cadrul Programului;

3) întocmirea listei operaționale de specii de floră și faună și ecosisteme periclitare;

4) evaluarea capacităților elementelor rețelei ecologice naționale de conservare a speciilor periclitare;

5) crearea bazei de date a componentelor rețelei ecologice naționale.

20. Vor fi întreprinse măsuri pentru organizarea cercetărilor științifice fundamentale și aplicative care vizează elaborarea recomandărilor și metodelor pentru conservarea și reproducerea diversității biologice și a peisajului, inclusiv inventarierea sistemelor naturale și a componentelor acestora, evaluarea stării curente a peisajului natural, ținerea cadastrului resurselor naturale și monitorizarea acestora în cadrul rețelei ecologice naționale, crearea unei baze de date relevante, cooperarea internațională pentru atragerea mijloacelor și asigurarea includerii rețelei ecologice naționale în Rețeaua Ecologică Pan-Europeană prin organizarea consultărilor și audierilor publice.

21. Conștientizarea și informarea publicului asupra constituirii rețelei ecologice naționale se vor efectua prin:

1) organizarea campaniilor de informare și conștientizare a publicului (seminare, emisiuni Radio și TV, articole în mass-media);

2) informarea și asigurarea participării publicului și organizațiilor neguvernamentale la propagarea cunoștințelor în domeniu;

3) controlul obștesc asupra realizării măsurilor în teritoriu.

Capitolul IV

Etapele și termenele de implementare

a Programului

22. Implementarea Programului prevede două etape:

1) în prima etapă (până în anul 2014) va fi adoptat un cadru juridic adecvat, vor fi efectuate cercetări științifice și vor fi determinate elementele de constituire a rețelei ecologice naționale;

2) în cea de-a doua etapă (2014-2018) vor fi extinse suprafețele de arii naturale protejate și realizate activități de reconstrucție ecologică, ceea ce va asigura securitatea ecologică a țării, crearea unui sistem de protecție a mediului, în vederea conservării eficiente a diversității biologice și peisajului. Termenele de realizare a acțiunilor ce urmează a fi întreprinse sînt expuse în anexa nr. 4 la Program.

Capitolul V

Responsabilități pentru implementarea

Programului

23. Coordonarea implementării Programului revine organului de stat abilitat cu gestiunea resurselor naturale și cu protecția mediului înconjurător. Alte autorități responsabile pentru fiecare acțiune sînt specificate în anexa nr. 4 la prezentul Program.

24. Al doilea nivel administrativ implicat în realizarea Programului îl constituie administrația publică locală, în limitele competenței atribuite de legislație.

25. Academia de Științe a Moldovei va elabora suportul științific pentru constituirea rețelei ecologice naționale.

Capitolul VI

Estimarea generală a costurilor de

implementare a Programului

26. Constituirea, gestiunea și dezvoltarea rețelei ecologice naționale și a rețelelor ecologice locale vor fi finanțate de la bugetul de stat și de la bugetele locale, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și din alte surse financiare legale. Implementarea Programului necesită majorarea treptată a resurselor financiare, precum și diversificarea și flexibilitatea mecanismelor financiare.

27. Finanțarea activităților de implementare a prezentului Program se va efectua în limita mijloacelor aprobate pe anii respectivi în bugetul de stat, precum și din alte surse, conform legislației în vigoare.

28. Costurile estimative pentru implementarea Programului sînt stabilite în suma de 53 269 000 lei, incluzînd și costul lucrărilor de reconstrucție ecologică și de creare a noi plantații, care sînt estimate la 38 427 000 lei.

Capitolul VII

Rezultatele scontate

29. Constituirea rețelei ecologice naționale va contribui la conservarea diversității biologice și a peisajelor și va avea un impact pozitiv asupra:

- 1) asigurării echilibrului ecologic pe teritoriul Republicii Moldova;
- 2) creării condițiilor ecologice favorabile pentru trai și dezvoltare a populației;
- 3) prevenirii pierderii genofondului prețios de plante spontane și animale sălbatice;
- 4) asigurării utilizării durabile a resurselor naturale;
- 5) creării condițiilor de dezvoltare a turismului și de recuperare a sănătății populației;
- 6) creșterii productivității terenurilor agricole adiacente rețelei ecologice naționale;
- 7) sporirii fertilității solului;
- 8) restabilirii terenurilor degradate;
- 9) asigurării unei coordonări mai eficiente între autoritățile administrației publice centrale și cele locale în domeniul protecției mediului înconjurător;

- 10) dezvoltării Rețelei Ecologice Pan–Europene;
- 11) reducerii fragmentării ecosistemelor naturale;
- 12) sporirii nivelului de securitate ecologică a țării prin prevenirea și combaterea deșertificării, calamităților naturale și reducerea efectelor negative ale acestora asupra mediului.

Capitolul VIII

Indicatorii de progres și performanță

30. Pentru evaluarea rezultatelor prezentului Program vor fi utilizați următorii indicatori de progres și performanțe:

- 1) acte normative elaborate;
- 2) conservarea speciilor de plante și animale și a habitatelor:
 - a) lista operațională de plante și animale;
 - b) lista speciilor și a habitatelor periclitate luate sub protecția statului;
 - c) lista speciilor incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldova;
- 3) abundența populațiilor speciilor de plante și animale incluse în Cartea Roșie;
- 4) majorarea ponderii ariilor naturale protejate de stat până la 5,5% din teritoriul țării;
- 5) dimensiunile elementelor componente ale rețelei ecologice naționale: lungimea și suprafața coridoarelor ecologice, zonelor nucleu și zonelor tampon;
- 6) creșterea numărului și a suprafețelor ariilor protejate transfrontaliere;
- 7) conexiunea cu Rețeaua Ecologică Pan-Europeană, fondarea ariilor protejate și a elementelor rețelei ecologice naționale ca parte indispensabilă a rețelei Natura 2000;
- 8) sporirea suprafeței împădurite a Republicii Moldova cu cca 0,9%;
- 9) harta biogeografică a Republicii Moldova;
- 10) suprafața componentelor rețelei ecologice naționale, incluse în planurile de amenajare a teritoriului;
- 11) cadastrul regnului animal și cadastrul regnului vegetal elaborate.

Capitolul IX

Procedurile de monitorizare,

evaluare și raportare

31. Activitățile de monitorizare a prezentului Program vor avea un caracter continuu, fiind desfășurate pe toată perioada de implementare și vor include atât colectarea, prelucrarea și analiza datelor de monitorizare, identificarea erorilor sau efectelor neprevăzute, cât și propunerea unor eventuale ajustări la măsurile și activitățile planificate. Monitorizarea se va efectua în baza indicatorilor de performanță, care vor permite de a supraveghea și evalua în dinamică realizarea obiectivelor stipulate în prezentul Program, precum și atingerea scopului final.

32. Activitatea de evaluare a prezentului Program va avea un caracter sistematic, fiind desfășurată pe toată perioada de implementare și va include elaborarea, în baza indicatorilor de performanță, a rapoartelor anuale și a raportului final de evaluare a implementării acestuia.

33. În cadrul procesului de monitorizare vor fi întocmite rapoarte de progres, care vor conține informații despre implementarea acțiunilor stipulate în Planul de acțiuni cu privire la constituirea rețelei ecologice naționale de către toate autoritățile responsabile, cu prezentarea ulterioară a acestor informații Ministerului Mediului. La rândul său, Ministerul Mediului va prezenta anual, în luna ianuarie, Guvernului informația compilată.

*Teritorii potențiale pentru includere în
rețeaua ecologică națională*

Tabelul 1. Păduri – zone tampon

Suprafața, ha	Numărul arealelor, unități	Suprafața totală, ha	Suprafața medie, ha
50-100	497	35 062	70,5
100 -200	323	44 505	137,8
200-500	198	60 070	303,4
500 – 1000	58	39 366	678,7
1000 - 2000	30	41 511	1 383,7
2000 – 3000	8	19 166	2 395,7
3000 – 4000	5	17 569	3 513,9
4000 – 5000	4	18 427	4 606,9
Păduri cu suprafață mai mare de 5000 ha	4	21 047	5 261,9
Total	1 127	296 723	18 352,5

Tabelul 2. Ariile naturale protejate de stat din fondul forestier,
care pot fi incluse ca elemente în rețeaua ecologică națională

Suprafața, ha	Numărul arealelor, unități	Suprafața totală, ha	Suprafața medie, ha
Păduri cu suprafața mai mică de 10 ha	6	24	4
10-20	6	74,8	12,5
20-30	3	76,4	25,5
30-40	1	40	40,0
40-50	8	390	48,8
50-100	38	2 942	77,4
100 -200	32	4 675	146,1
200-500	33	10 185	308,6
500 – 1000	21	13 683	651,6
1000 - 2000	9	11 257	1 250,8
2000 – 3000	4	10 207	2 436,3
3000 – 4000	1	3 499	3 499,0
4000 – 5000	1	4 499	4 499,0
Păduri cu suprafață mai mare de 5000 ha	2	16 851	5 409,5
Total	165	78 403.2	18 409,1

Tabelul 3. Zonele-nucleu

Nr. d/o	Elementele	Suprafața, ha	Evaluare totală
	I. Rezervații științifice		
1.	Codru	5177	N
2.	Iagorlîc	836	N
3.	Prutul de Jos	1691	I
4.	Plaiul Fagului	5642	N
5.	Pădurea Domnească	6032	I
	II. Parcuri naționale		
6.	Parcul Național „Orhei”	Urmează să fie stabilită	N
7.	Parcul Național „Nistrul Inferior”	Urmează să fie stabilită	N
	III. Rezervații peisagere		
8.	Pădurea Hîrbovăț (1)	2218	L (Z)
9.	Telița (2)	124	L
10.	Bugornea, Valea Adîncă, Glubocaia Dolina, Colohur (5)	1518	N
11.	Chioselia (9)	307	L
12.	Codrii Tigheci (10)	2519	L (Z)
13.	Cărbuna (11)	607	L
14.	Țigănești (12)	680	L
15.	Temeleuți (15)	209	L
16.	Rudi-Arionești (17)	1797,6	N
17.	Valea Seacă Tamașlic (18)	394	nc
18.	La Castel (19)	746 ha	L
19.	Izvoare-Risipeni (22)	1162	nc
20.	Pădurea Hîncești (23)	4499	L
21.	Cazimir-Milești (24)	500	L
22.	Dolna (26)	389	nc
23.	Calarașovca (27)	305,9	N
24.	La 33 de Vaduri (28)	184	L
25.	Trebujeni (30)	500	N
26.	Saharna (31)	674	N
27.	Suta de Movile (33)	1072	L
28.	Grădina Turceaască (34)	224	nc
29.	Cosăuți (35)	585	N
30.	Căpriana-Scoreni (37)	1762,4	L
31.	Climăuții de Jos (38)	668	L
32.	Poiana Curatura (40)	692	nc
	IV. Monumente ale naturii		
33.	Amplasamentul Fosilifer s. Pelinei (A4)	5	nc
34.	Sănătăuca-Japca-Bursuc (Rîpa Namălvii – 100 ha, Sînca Japca – 10 ha, Izvorul din satul Bursuc – 1,5 ha cu teritoriile adiacente), (A9 + A7+B1)	321	L
35.	Aflorimentul Goian (A25)	1	nc
36.	Recifele Brînzei (A31)	44	L
37.	Defileul Fetești (A36)	68	L
38.	Aflorimentul Costești (A40)	1	nc
39.	Rîpa Bekirov Iar (A65)	46	L
40.	Rîpa Budăi (A78)	5	nc
41.	Rîpa Musaitu (A79)	5	nc
42.	Caracușeni (C2)	4,2	L

	V. Rezervații naturale		
43.	Rosoșeni +Complexul geologic și paleontologic din bazinul râului Lopatnic (A2+B1+RP4)	969	L
44.	Leordoaia (A11)	158	nc
45.	Milisindra (Hagimus) 1.7 ha (A14)	1,7	nc
46.	Sărata Galbenă (A22+B7)	644	L
47.	Șaptebani (A41)	17	L
48.	Condrița (A44)	61	L
49.	Vadul lui Isac (A50)	68	nc
50.	Flămînda (A51)	71	L
51.	Cahul (B2)	343	nc
52.	Hrușca (B3)	170	L
53.	Bugeac (B4)	56	L (Z)
54.	Seliște Leu (B8)	315	L
55.	Rădoia (B9)	73	L (Z)
56.	Lebăda Albă (C2)	30	L
57.	Mlaștina Togai (C3)	50	N
	VI. Arii cu management multifuncțional		
58.	A2,A1 Sector de stepă în nordul Bugeacului (s. Dezghinea)	19	L
59.	Sector de stepă a bălților s.Vrănești (A3)	8	L
60.	Sector cu vegetație de stepă.o/s Copanca A (4)	71	N
61.	Sector de stepă în sudul Bugeacului. (Î.A. Ciumai), (A5)	50	I
62.	Lunca cu iarba-cîmpului stoloniferă (s. Baraboi), (B3)	149	L (Z)
	VII. Zone umede		
63.	Barajul Costești-Stîncă	Cca 6000	L
64.	Barajul Dubăsari	Urmează să fie determinat	L
65.	Marea Ghidighici	Cca 1500 ha (Urmează să fie determinată)	L
66.	Rezervuarul Ialoveni	Urmează să fie determinată	L
67.	Lunca r. Ialpug	Urmează să fie determinată	L
68.	Rezervuarul Comrat	Urmează să fie determinată	L
69.	Rezervuarul Congaz	Cca 550 (Urmează să fie determinată)	L
70.	Rezervuarul Taraclia	Cca 600 ha (Urmează să fie determinată)	L
71.	Iazul Tomai	Urmează să fie determinată	L
72.	Lunca r. Râut	Urmează să fie determinată	L
73.	Bazinul Salaș	330	L
74.	Cuciurgan	6200	I
75.	Complexul Cahul (Lacul Cahul și A83 - Afloriment de argile etulienne Etulia A83 cu teritoriile adiacente)	Cca 800 ha (Urmează să fie determinată)	L
76.	Cahul-Manta	300 ha	L
77.	Bălțile Talmaziene	1592	I
	VIII. Rezervația Biosferei		
78.	Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”	Urmează să fie stabilită	I
	IX. De importanță locală (va fi stabilit statutul)		
79.	Stinca-Cioburciu	1234	L

80.	Bugornea, Valea adîncă, Glubocaia Dolina, Colohur	1518	N
81.	Sănătăuca-pășune	Urmează să fie determinată	L
82.	Piatra-Orhei, pășune	Urmează să fie determinată	L
83.	Sadova-Chișinău-pășune	Urmează să fie determinată	L
84.	Mătrășanca-Orhei	Urmează să fie determinată	L
85.	Bicioc	Urmează să fie determinată	L
86.	Cricova	Urmează să fie determinată	L
87.	Cremenciug-Holoșnița	1095 ha	N
88.	Cimișeni	Urmează să fie determinată	L
89.	Ocna-Molochiș	Urmează să fie determinată	L
90.	Cneazevca, 25	25	L
91.	Copanca-Leuntea-Talmaza	2639 ha	L
92.	Canion Racovăț	251 ha	L
93.	Canion Vărăncău	150 ha	L
94.	Trifăuți	60 ha	L
95.	Canion Soloneț (Slobozia-Vărăncău – Slobozia-Cremene)	170 ha	L
96.	Vertiujeni-Năpadova	383 ha	L
97.	Slobozia Mare	40 ha	L
98.	Hîrtop Nisporeni	250 ha	L

I – teritoriu nucleu de importanță internațională; N- teritoriu nucleu de importanță națională; L - teritoriu de importanță locală; Z – de importanță zonală, nc – nu corespunde criteriilor.

Tabelul 4. Estimarea suprafeței fișiiilor riverane de protecție a apelor râurilor

Denumirea râului	Lungimea, km*	Suprafața zonei de protecție a apei, ha	Suprafața fișiei riverane de protecție a apelor, ha**
Răut	275	40689	4858
Cogîlnic	101	16432	1737
Ciugur	89	5791	250
Camenca	108	7533	989
Cubolta	110	6867	745
Căinar	97	6077	653
Lăpușna	72	5635	250
Ichel	92	7889	350
Bîc	140	10608	1148
Botna	125	10934	1157
Ialpug	111	9309	1056
Lunga	79	7195	296
Prut	683	46425	6577
Nistru	627	77496	10329
Total			30395 ha
*În limitele țării			
**Cu excluderea suprafețelor localităților			

Coridoare ecologice identificate

Nivel internațional: 1) Prut; 2) Nistru; 3) Moldovenesc de Nord; 4) Moldovenesc de Sud.

Nivel național: 1) Ialpug; 2) Cahul-Sărata; 3) Răut-Cubolta; 4) Camenca-Ciugur; 5) Larga; 6) Nistru-Prut; 7) Nistru-Ialpug; 8) Răut.

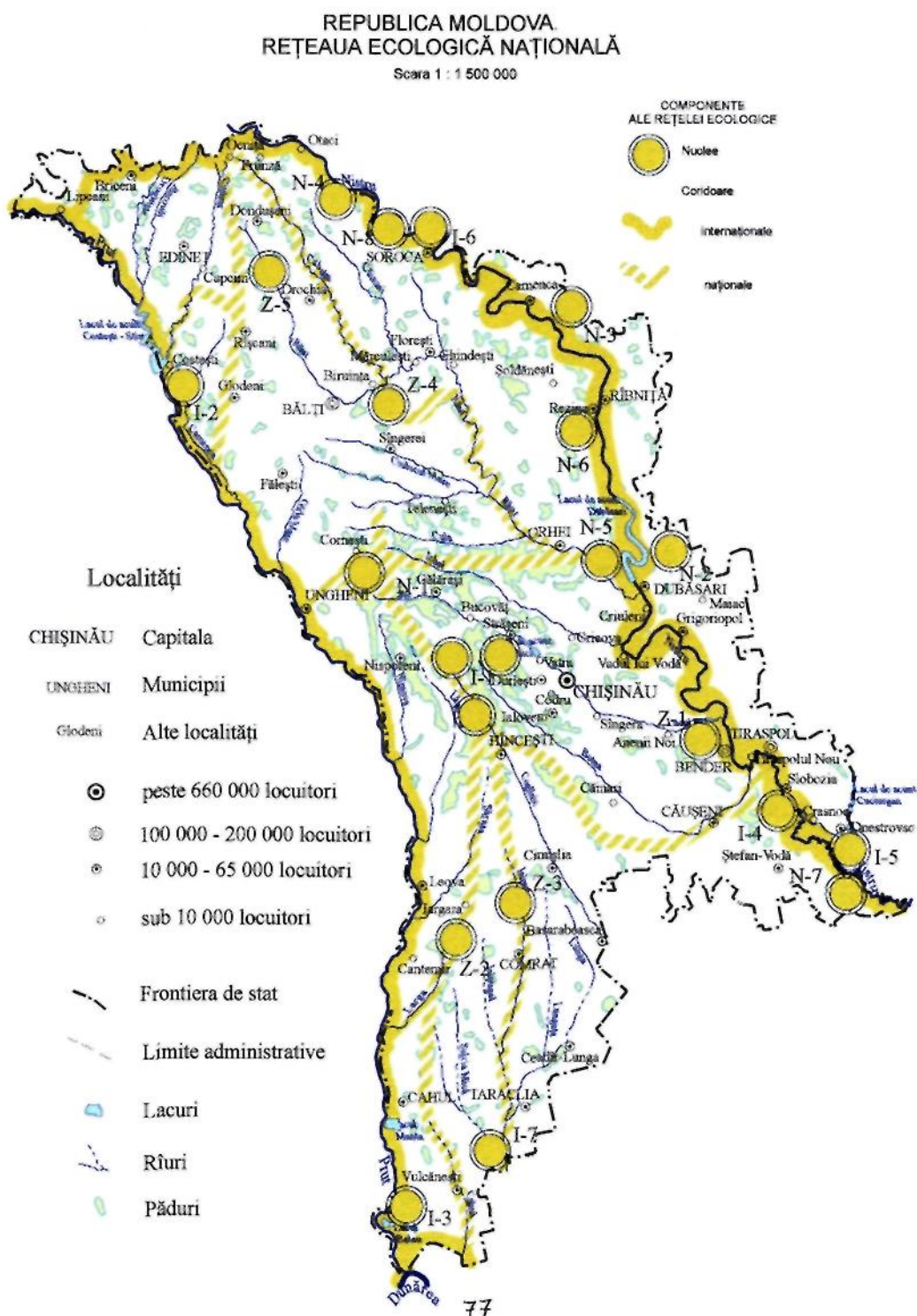
Nivel local, întinse: 1) Racovăț; 2) Nistru-Răut; 3) Ciuluc; 4) Iagorlîc; 5) Nîrnova; 6) Grigoriopol; 7) Salcia; 8) Ustia.

**Zone nucleu cu un potențial specific
pentru modificarea statutului:**

Caracușeni – Nivelul actual de evaluare – zonă-nucleu local – L (Nivelul potențial – nucleu de nivel național - N); Gîrbovăț – nucleu zonal – Z (N); Complexul “Rașcov” – N (zonă nucleu de nivel internațional - I);

Codrii Tigheciului – Z (N); Cărbuna – L (N); Ocna-Molochiș – L (I); Complexul Costești-Stîncă – L (N); Lacul de acumulare Dubăsari – L (N); Complexul Congaz – L (N); Complexul Taraclia – L (N); Complexul Bazinul Cahul – Etulia – L (I); Silvostepa „Români” (N).

Harta rețelei ecologice naționale

Anexa nr.4
la Programul național privind
constituirea rețelei ecologice naționale
pentru anii 2011-2018

**Planul de acțiuni
cu privire la constituirea rețelei ecologice naționale**

Nr. d/o	Obiective	Acțiuni	Termen de realizare	Responsabili de implementare	Sursa de finanțare	Costul estimativ, mii lei	Indicatori de performanță
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Ajustarea, până în anul 2014, a cadrului normativ la standardele europene, în scopul dezvoltării mecanismelor pentru constituirea rețelei ecologice naționale, ca parte integrantă a Rețelei Ecologice Pan-Europene	1.1. Elaborarea și promovarea Legii privind modificarea și completarea Legii nr. 1538-XIII din 25 februarie 1998 cu privire la fondul ariilor naturale protejate de stat	2012	Ministerul Mediului	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat		Proiect de lege elaborat și expediat Guvernului
		1.2. Elaborarea și promovarea Legii cu privire la peisaje	2011	Ministerul Mediului	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat		Proiect de lege elaborat și expediat Guvernului
		1.3. Elaborarea hotărârii de Guvern privind aprobarea regulamentelor pentru noi arii naturale protejate: Parcul Național „Orhei”, Parcul Național „Nistrul Inferior” și Rezervația Biosferei „Prutul de Jos”	2014	Ministerul Mediului, Academia de Științe a Moldovei	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat		Regulamente elaborate
2.	Stabilirea, până în anul 2016, a criteriilor pentru planificarea teritorială în Republica Moldova,	2.1. Analiza cerințelor documentației existente de urbanism și amenajare a teritoriului în domeniul ecologic și elaborarea propunerilor privind	2012-2014	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale,		Criterii elaborate și incluse în documentația de urbanism

1	2	3	4	5	6	7	8
	ținând cont de integritatea rețelei ecologice naționale	perfectarea acestora			din credite bancare și alte surse, conform legislației	300	
		2.2. Includerea elementelor rețelei ecologice naționale în documentația de planificare și amenajare a teritoriilor	2012-2014	Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Reflectarea elementelor rețelei ecologice naționale în documentația de planificare și amenajare a teritoriului
		2.3. Elaborarea planurilor de utilizare a terenurilor încadrate în rețeaua ecologică națională în baza documentației de planificare și amenajare a teritoriului	2016	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Agenția Relații Funciare și Cadastru, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Planul de utilizare a terenurilor
3.	Extinderea ariilor naturale protejate de stat cu cel puțin 1 % din teritoriul țării, conform cerințelor internaționale și experienței statelor europene, pentru o gestionare eficientă și protecție a ariilor naturale protejate	3.1. Crearea Parcului Național „Orhei”	2013	Ministerul Mediului, Academia de Științe a Moldovei, Agenția “Moldsilva”, Agenția Relații Funciare și Cadastru, în parteneriat cu autoritățile	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației	12 000	Parc Național creat

1	2	3	4	5	6	7	8
				administrației publice locale			
		3.2. Crearea Parcului Național „Nistrul Inferior”	2014	Ministerul Mediului, Academia de Științe a Moldovei, Agenția “Moldsilva”, Agenția Relații Funciare și Cadastru, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Parc Național creat
		3.3. Crearea Rezervației Biosferei “Prutul de Jos”	2014	Ministerul Mediului, Academia de Științe a Moldovei, Agenția “Moldsilva”, Agenția Relații Funciare și Cadastru, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Rezervația Biosferei creată
		3.4. Extinderea sistemului de arii naturale protejate cu sectoare reprezentative de vegetație de	2012	Ministerul Mediului, Agenția	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul		Arii naturale protejate extinse în zona Bugeacului:

1	2	3	4	5	6	7	8
		stepă din zona Bugeacului (rezervația naturală și aria cu management multifuncțional)		Relații Funciare și Cadastru, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale	de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		rezervația naturală - cu 54,6326 ha; aria cu management multifuncțional - cu 8,2252 ha
4.	Stabilirea, până în anul 2018, a unui sistem de inventariere și monitoring al speciilor periclitate și al habitatelor valoroase din cadrul rețelei ecologice naționale	4.1. Elaborarea programului de monitoring al rețelei ecologice naționale și efectuarea investigațiilor în cadrul programului respectiv	2012-2018	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului, Agenția "Moldsilva"	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației	672	Program elaborat și raport cu privire la investigații
		4.2. Elaborarea Listei operaționale de specii de floră și faună și ecosisteme periclitate	2012-2013	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului, Agenția "Moldsilva"	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Lista operațională de specii și ecosisteme periclitate
		4.3. Evaluarea capacităților elementelor rețelei ecologice naționale de conservare a speciilor periclitate (incluse în Cartea Roșie a Republicii Moldovei și listele operaționale ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte)	2012-2013	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului, Agenția "Moldsilva"	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Lista habitatelor valoroase în cadrul rețelei ecologice naționale
		4.4. Crearea bazei de date a		Academia de	Din contul și în limitele		

1	2	3	4	5	6	7	8
		componentelor rețelei ecologice naționale	2012-2018	Științe a Moldovei, Ministerul Mediului, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Agenția Relații Funciare și Cadastru, Agenția “Moldsilva”	mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Baza de date creată
5.	Identificarea și cartografierea, pînă în anul 2018, a elementelor rețelei ecologice naționale necesare pentru asigurarea funcționării ei (coridoare ecologice, zone-nucleu și zone tampon etc.)	5.1. Stabilirea, delimitarea în teren și cartografierea obiectelor rețelei ecologice naționale (zonele-nucleu, coridoarele ecologice, zonele tampon și zonele de reconstrucție ecologică)	2012 - 2016	Agenția Relații Funciare și Cadastru, Agenția “Moldsilva”, Academia de Științe a Moldovei, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației	1 600	Suprafață și hărți ale terenurilor delimitate
		5.2. Elaborarea pașapoartelor obiectelor rețelei ecologice naționale (zonele nucleu, coridoarele ecologice, zonele tampon)	2012-2018	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului, Agenția	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Pașapoarte ale obiectelor rețelei ecologice naționale elaborate

1	2	3	4	5	6	7	8
				“Moldsilva”			
		5.3. Zonarea rețelei ecologice naționale	2012-2018	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului, Agenția “Moldsilva”	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Lista elementelor rețelei ecologice naționale conform nivelelor
		5.4. Evaluarea potențialului de conexiune a rețelei ecologice naționale cu Rețeaua Ecologică Pan-Europeană	2016-2018	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului, Agenția “Moldsilva”	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Lista elementelor rețelei ecologice naționale care asigură conexiunea
		5.5. Elaborarea hărții biogeografice a Republicii Moldova	2014	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Hartă biogeografică elaborată
		5.6. Elaborarea și editarea atlasului rețelei ecologice naționale	2015	Academia de Științe a Moldovei	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Atlasul rețelei ecologice naționale
6.	Împădurirea zonelor și fișiiilor de protecție a	6.1. Dezvoltarea pepinierelor de arbori și arbuști forestieri, pentru	2014-2018	Agenția	Din contul și în limitele mijloacelor financiare		Material săditor (Puieți de arbori și

1	2	3	4	5	6	7	8
	apelor râurilor și bazinelor acvatice pe o suprafață de 30400 ha până la finele anului 2018, pentru crearea elementelor ecologice stabilizatoare în terenurile agricole și ecosistemele forestiere din cadrul rețelei ecologice naționale	reconstrucția ecologică și crearea coridoarelor ecologice		“Moldsilva”, Academia de Științe a Moldovei	prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației	38 427	arbuști)
		6.2. Împădurirea fîșiilor riverane de protecție a apelor râurilor și bazinelor acvatice	2016-2018	Agencia “Moldsilva”, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		30 400 ha de terenuri împădurite
		6.3. Crearea și reconstrucția coridoarelor ecologice și fîșiilor forestiere de protecție a terenurilor agricole și de conexiune a trupurilor de pădure	2016-2018	Agencia “Moldsilva”, în parteneriat cu autoritățile administrației publice locale	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Suprafața fîșiilor forestiere de protecție și a celor de conexiune
7.	Conștientizarea și informarea publicului	7.1. Informarea și asigurarea participării publicului la constituirea rețelei ecologice naționale	2012-2018	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului, în parteneriat cu Centrul Regional de Mediu, Agenția “Moldsilva”	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației	270	Numar de seminare în raioane și emisiuni radio-TV
		7.2. Elaborarea recomandărilor privind folosirea terenurilor rețelei	2013	Academia de Științe a	Din contul și în limitele mijloacelor financiare		Recomandări elaborate și publicate

1	2	3	4	5	6	7	8
		ecologice naționale		Moldovei, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare	prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		
		7.3. Elaborarea Ghidului de tipar și electronic cu privire la crearea rețelei ecologice naționale și monitoringul diversității biologice	2013	Academia de Științe a Moldovei, Ministerul Mediului,	Din contul și în limitele mijloacelor financiare prevăzute anual în bugetul de stat, din fonduri speciale, din donații internaționale, din credite bancare și alte surse, conform legislației		Ghid de tipar și electronic elaborat